

**БЮДЖЕТ ЗА 2026 Г. И АКТУАЛИЗИРАНА БЮДЖЕТНА ПРОГНОЗА ЗА ПЕРИОДА
2027-2028 Г. В ПРОГРАМЕН ФОРМАТ
(ПО ОБЛАСТИ НА ПОЛИТИКИ/ФУНКЦИОНАЛНИ ОБЛАСТИ И БЮДЖЕТНИ ПРОГРАМИ)**

НА АГЕНЦИЯ ЗА ЯДРЕНО РЕГУЛИРАНЕ

(наименование на бюджетната организация)

I. МИСИЯ

Мисията на Агенцията за ядрено регулиране (АЯР) е “Защита на човека, обществото, бъдещите поколения и околната среда от вредното въздействие на йонизиращите лъчения”. Основната цел на дейността на АЯР е да осигури използването на ядрената енергия и източниците на йонизиращи лъчения (ИЙЛ) само за мирни цели и в съответствие със Закона за безопасно използване на ядрената енергия (ЗБИЯЕ) и актовете по неговото прилагане.

II. ОРГАНИЗАЦИОННО РАЗВИТИЕ И КАПАЦИТЕТ

Структурата на Агенция за ядрено регулиране (АЯР) е уредена с Устройствен правилник, в който е определена общата численост на персонала, организацията на работата и функциите на отделните звена. Администрацията на АЯР е организирана в рамките на една главна дирекция и четири дирекции, разпределени съответно в обща и специализирана администрация. На пряко подчинение на председателя са длъжностите: главен секретар, ръководител на звено за вътрешен одит, служител по сигурността на информацията и финансов контролор.

Председателят на АЯР като независим специализиран орган на изпълнителната власт, се определя с решение на Министерски съвет и се назначава от министър-председателя. В рамките на компетентностите си, дадени му от ЗБИЯЕ, председателят на АЯР ръководи Агенцията през мандата си, подпомаган от двама заместник-председатели.

Към момента АЯР упражнява регулаторен контрол върху 13 ядрени съоръжения (ЯС), намиращи се на различни етапи от жизнения им цикъл. Между ЯС в експлоатация са блокове 5 и 6 на АЕЦ „Козлодуй“ и две хранилища за отработено ядрено гориво – по суха технология и под вода. ЯС за управление на радиоактивни отпадъци включват блокове от 1 до 4, които са в процес на извеждане от експлоатация.

В областта на радиационната защита при дейности с източници на йонизиращи лъчения (ИЙЛ) АЯР контролира над 1300 лицензианта, осъществяващи дейности в повече от 2500 обекта с ИЙЛ. Лицензианти на АЯР са ГД „ПБЗН“ към Министерство на вътрешните работи, органите на държавния здравен контрол към Министерство на здравеопазването, ИАОС и РИОСВ към Министерство на околната среда и водите, Институт към Българска академия на науките, Агенция “Митници”, АЕЦ „Козлодуй“, Държавно предприятие „РАО“, Главна дирекция «Национален център по метрология» към Български институт по метрология, ТЕЦ „Марица - Изток 2“ ЕАД, „Мини Марица-Изток“ ЕАД, “Софарма” АД, “Лукойл Нефтохим Бургас” АД, “Солвей Соди” АД и други. Лицензианти на АЯР са и всички лечебни заведения за болнична помощ в страната.

В последните години обемът и обхватът на дейността на агенцията се разшири поради рязко нарастване на броя на обектите с ИЙЛ и дейностите, подлежащи на регулаторен контрол и във връзка с нови задължения, произтичащи от членството на страната в ЕС и Международната агенция за атомна енергия (МААЕ) и Агенцията за ядрена енергия към Организацията за икономическо сътрудничество и развитие (ОИСР).

Във връзка с решенията на Народното събрание и Министерския съвет за изграждане на блокове 7 и 8 на площадката на АЕЦ Козлодуй, в следващите години е необходимо да се запълни изцяло общата численост на персонала на АЯР, за да бъде осигурена дейността по лицензиране на новите ядрени блокове. Създаването на компетентни специалисти в ядрената сфера е процес, който изисква няколко години. С тази цел и в изпълнение на препоръките на Международната агенция

по атомна енергия (МААЕ), получени в резултат на проведената IRRS мисия за преглед на регулаторната дейност на Република България в областта на ядрената безопасност, АЯР прие План за действие, в който една от основните задачи е укрепването на административния и професионалния капацитет на агенцията. Предприетите през 2024–2026 г. действия показват системно и последователно търсене на устойчиви решения за преодоляване на кадровия дефицит на експерти и създаване на по-добри условия за работа.

През април 2025 г., при спазване на разпоредбите на § 16 от Закона за администрацията, с Постановление № 26 от 09.04.2025 г. на Министерския съвет числеността на АЯР беше увеличена с 20 щатни бройки. За 2025 г. обаче не бяха осигурени необходимите средства за разходи за персонал за тези длъжности. След увеличаването на числеността на персонала, АЯР извърши вътрешен функционален анализ, въз основа на който новите бройки бяха разпределени по дирекции. Това беше реализирано чрез изменение и допълнение на Устройствения правилник на АЯР с Постановление № 205 от 09.10.2025 г. на Министерския съвет. В одобрената от министъра на финансите финансова обосновка към проекта на постановлението необходимите средства за допълнителните 20 щатни бройки са разчетени по бюджета на АЯР за 2026, 2027 и 2028 г.

С цел осигуряване на устойчиво финансиране на дейности, пряко свързани с гарантиране на високо равнище на ядрена безопасност, включително провеждане на задълбочени технически анализи, възлагане на консултантски експертизи, осъществяване на независими външни оценки и финансиране на допълнителните разходи за персонал, АЯР разработи и внесе за одобрение нова Тарифа за таксите, събирани по реда на Закона за безопасно използване на ядрената енергия. Тарифата е приета с Постановление № 209 от 13.10.2025 г. и ще осигури възможност агенцията и в следващите години да поддържа стабилно финансово обезпечаване на дейността си, включително по отношение на кадровото укрепване.

В периода от септември 2025 г. до настоящия момент в АЯР са проведени 11 конкурса и са назначени 12 нови служители, от които 4-ма са директно от студентската скамейка. Към момента са в ход още 2 конкурсни процедури.

В последните години АЯР провежда последователна и проактивна политика за укрепване на административния си капацитет и за привличане на млади специалисти с подходящо образование и квалификация. В тази връзка е разработена и се изпълнява Стратегия за изграждане на професионален капацитет в АЯР за периода 2022–2032 г., която създава рамка за планиране, привличане, обучение, задържане и професионално развитие на персонала. Стратегията идентифицира ключовите компетентности, необходими за изпълнение на регулаторните функции, както и рисковете, свързани с недостиг на експертиза, текучество и загуба на институционална памет.

Същевременно АЯР участва активно в изпълнението на Първия и Втория тригодишни планове по Националната стратегия за развитие на човешките ресурси в ядрената сфера, насочена към осигуряване на устойчив експертен потенциал за всички организации и институции, ангажирани с ядрената енергетика и радиационната защита. Реализирането на тази стратегия изисква дългосрочен подход и последователно поддържане на необходимия административен и експертен капацитет на националния регулаторен орган.

III. ФУНКЦИОНАЛНА ОБЛАСТ „РЕГУЛАЦИЯ НА ЯДРЕНАТА БЕЗОПАСНОСТ И РАДИАЦИОННАТА ЗАЩИТА НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ“

Визия за развитието на политиката (не е приложимо за функционалните области)

Основните дейности на АЯР, определени в ЗБИЯЕ (чл. 5) са:

- Осъществяване на правомощия в областта на държавното регулиране на безопасното използване на ядрената енергия и йонизиращите лъчения и при управлението на РАО и ОЯГ;

- издаване, изменение, подновяване, прекратяване и отнемане на лицензиите и разрешенията за осъществяване на съответната дейност, предвидени в ЗБИЯЕ;
- издаване, прекратяване и отнемане на удостоверения за регистрация за извършване на дейности с ИЙЛ, предвидени в ЗБИЯЕ;
- издаване, прекратяване и отнемане на удостоверения за правоспособност на физически лица, които осъществяват дейности, свързани с осигуряване и/или контрол на ядрената безопасност и радиационната защита в ядрени съоръжения, на инструктори на пълномасштабни симулатори и квалифицирани експерти по радиационна защита;
- оценка и предприемане на мерки за оптимизиране на радиационната защита в ЯС, обекти с ИЙЛ, обекти с повишено съдържание на естествени радионуклиди и при управление на РАО и извеждане от експлоатация на ЯС и обекти с РАВ;
- осъществяване на регулаторен контрол на радиоактивните изхвърляния от площадките на ЯС, вкл. за целите на ежегодно предоставяне на информация на ЕК за радиоактивните изхвърляния от площадката на АЕЦ "Козлодуй";
- методическо ръководство върху извършването на технически надзор на съоръженията с повишена опасност на територията на ЯЦ, които имат значение за ядрената безопасност;
- планиране и провеждане на инспекции за оценка на ядрената безопасност на ЯЦ, изследователски реактори и съоръжения за управление на ОЯГ, вкл. при тяхното извеждане от експлоатация;
- планиране и провеждане на инспекции, свързани с оценка на физическата защита на ядрените материали и ядрените съоръжения, вкл. при внос, износ, превоз и съхранение на ядрен материал и радиоактивни вещества;
- планиране и провеждане на инспекции на дейността на лицензиантите, които осъществяват специализирано обучение за дейности в ЯС и с ИЙЛ;
- извършване на оценка на събития в ЯС и в обекти с ИЙЛ, които са свързани с ядрената безопасност и радиационната защита;
- налагане на принудителните административни мерки и административни наказания в случаите, предвидени в ЗБИЯЕ;
- Изпълнение на задължения в областта на аварийното планиране и аварийната готовност:
 - разработване на аварийен план за действие на АЯР в случай на ядрена и радиационна авария;
 - организация и оценка на дейностите, свързани с аварийното планиране и аварийната готовност в ЯС, както и при превоз на ядрен материал и радиоактивни вещества;
 - поддържане на аварийна готовност и участие в национални и международни учения за действия при авария;
- Подготовка на материали, обобщаване на информация, извършване на анализи и изготвяне на експертни оценки във връзка с управлението на фонд "РАО" и фонд "Извеждане от експлоатация на ЯС";
- Изпълнение на задължения, произтичащи от членството на Република България в международни организации, както и в изпълнение на международни договори:
 - осъществяване на международното сътрудничество на Република България, свързано с безопасното използване на ядрената енергия и йонизиращите лъчения и управлението на радиоактивните отпадъци и отработеното гориво;
 - осъществяване на възложеното по компетентност на АЯР национално представителство в Постоянното представителство на Република България във Виена при Организацията на обединените нации, Организацията за сигурност и сътрудничество в Европа и към други международни организации;
 - осъществяване на възложеното по компетентност на АЯР представителство в съответните работни групи, комитети и институции на Европейския съюз, на Агенцията за ядрена енергия към ОИСР и в работните групи по европейските въпроси на национално равнище;
 - подготовка на докладите в изпълнение на задълженията по Конвенцията за ядрена безопасност, Единната конвенция за безопасност при управление на отработено гориво и за безопасност при

управление на радиоактивни отпадъци и съответните директиви от европейското законодателство и внасяне в МС на тези доклади;

- изпълнение на функциите на централен орган и пункт за връзка за уведомяване при авария и оказване на помощ съгласно Конвенцията за оперативно уведомяване при ядрена авария и Конвенцията за помощ в случай на ядрена авария или радиационна аварийна обстановка;
- изпълнение на функциите на централен орган, пункт за връзка и координатор по изпълнение на задълженията по Конвенцията за физическа защита на ядрения материал;
- изпълнение на функциите на компетентен орган и пункт за връзка по системата на Европейския съюз за ранен обмен на информация в случай на радиационна опасност;
- изпълнение на задължения, произтичащи от двустранни споразумения, вкл. свързани с уведомяване, искане или оказване на помощ в случай на ядрена авария;
- организиране и координиране на изпълнението на задълженията на Република България, произтичащи от Споразумението за прилагане на чл. III (1) и (4) от Договора за неразпространение на ядреното оръжие (ДНЯО), както и по Допълнителния протокол към това споразумение;
- Осъществяване на правомощия в областта на законотворческата дейност и регламентиране на дейността на администрацията на АЯР:
 - анализ на вътрешното законодателство, на документите на МААЕ, ЕС и други международни организации по въпроси от компетентността на АЯР и формулиране на предложения за промени в нормативни документи, вътрешни правила и практики;
 - разработване и предлагане за приемане от МС на проекти на нормативни актове и тяхното изменение и допълнение, включително на ЗБИЯЕ и наредбите за неговото прилагане;
 - подготовка на становища по компетентност по проекти на нормативни актове, изготвени от други ведомства;
 - разработване и въвеждане в действие на вътрешни правила, методики и указания, свързани с дейността на АЯР;
 - разработване и актуализация на регулиращи ръководства;
- Изготвяне и представяне в МС на ежегоден доклад за състоянието на ядрената безопасност и радиационната защита при използване на ядрената енергия и йонизиращите лъчения и при управление на радиоактивните отпадъци и отработеното гориво, както и за дейността на агенцията;
- Поддържане на регистри на издадените лицензии, разрешения и удостоверения, както и на база данни за аварийните събития, свързани с ядрената безопасност и радиационната защита;
- Осъществяване на контрол върху дейностите по водене на отчет и контрол на радиоактивните източници и на РАО в ЯС и обекти с ИЙЛ;
- Организиране на обучението, поддържането и повишаването на професионалната квалификация на служителите в АЯР и управление на знанията в областите на дейност на АЯР;
- Конституиране и организация на дейността на Консултативния съвет по въпросите на ядрената безопасност и на Консултативния съвет по въпросите на радиационната защита;
- Изпълнение на задължения относно предоставяне на граждани, юридически лица и държавни органи на информация относно състоянието на ядрената безопасност и радиационната защита, вкл. изпълнение на задължения по Закона за достъп до обществена информация.

Стратегическа и оперативни цели

За всяка от дейностите си АЯР е определила стратегическа цел и очаквани резултати, като е направен опит за създаване на система от измерими показатели за постигането на целта. За основните дейности, определените цели са както следва:

Цел 1. Осигуряване на безопасното използване на ядрената енергия и източниците на йонизиращи лъчения.

За изпълнение на тази цел АЯР осъществява лицензионна и инспекционна дейност, както и дейност по изготвяне на нормативни актове.

Цел 2. Ефективно сътрудничество с органите, регулиращи ядрената безопасност и радиационната защита в други държави.

За изпълнение на тази цел АЯР участва в съвместни инициативи на международни и европейски организации, с които си сътрудничи за хармонизиране и повишаване на ядрената безопасност и радиационната защита.

Цел 3. Укрепване доверието на обществото в дейността на Агенцията за ядрено регулиране.

За изпълнение на тази цел АЯР провежда политика на публичност и откритост и редовно информира обществеността по важни проблеми от областта на ядрената безопасност и радиационната защита.

Цел 4. Поддържане и непрекъснато повишаване на административния капацитет в Агенцията за ядрено регулиране.

За изпълнение на тази цел АЯР организира обучения на служителите си и участва в инициативи на обучителни организации.

Цел 5. Непрекъснато усъвършенстване на предоставяните от Агенцията за ядрено регулиране административни услуги на граждани и юридически лица.

За изпълнение на тази цел АЯР въвежда различни елементи на електронно управление в дейността си с оглед облекчаване на гражданите и юридическите лица при ползване на административни услуги.

Полза/ефект за обществото от провежданата политика (не е приложимо за функционалните области) и/или очакваните резултати от изпълняваните задачи в съответната функционална област

Компетентното и ефективно провеждане на политиките и постигането на резултати, ще доведе до осигуряване на безопасно използване на ядрената енергия и йонизиращите лъчения и безопасното управление на радиоактивните отпадъци и отработеното гориво.

Взаимоотношения с други институции, допринасящи за изпълнение на политиката

Във връзка с изпълнение на задълженията си, вменени със закон и за изпълнение на поставените цели, Агенция за ядрено регулиране поддържа добри работни взаимоотношения с министерство на енергетиката, министерство на здравеопазването, министерство на околната среда и водите, министерство на външните работи, министерство на образованието и науката и други институции при необходимост.

Показатели за полза/ефект и целеви стойности (не е приложимо за функционалните области)

ПОКАЗАТЕЛИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ И ЦЕЛЕВИ СТОЙНОСТИ				
Ползи/ефекти:	Целева стойност			
Показатели за изпълнение	Мерна единица	Бюджет 2026 г.	Прогноза 2027 г.	Прогноза 2028 г.
1.				
2.				
.....				
№				

Информация за наличността и качеството на данните

* В тази част се представя съответната информация за всяка област на политика/функционална област

IV. ОСНОВНИ ПАРАМЕТРИ НА БЮДЖЕТА ЗА 2026 Г. И НА АКТУАЛИЗИРАНАТА БЮДЖЕТНАТА ПРОГНОЗА ЗА ПЕРИОДА 2027-2028 Г.

Описание на приходите

ПРИХОДИ (в хил. евро)	<i>Бюджет</i> 2026 г.	<i>Прогноза</i> 2027 г.	<i>Прогноза</i> 2028 г.
Общо приходи:	8 001.8	8 001.8	8 001.8
<i>Данъчни приходи</i>			
<i>Неданъчни приходи</i>	8 001.8	8 001.8	8 001.8
Приходи и доходи от собственост			
Приходи от държавни такси	8 001.8	8 001.8	8 001.8
Глоби, санкции и наказателни лихви			
<i>Други</i>			

Забележка: Разчетите за приходите следва да бъдат представени в таблицата и да се опишат по видове под нея, като задължително се посочи нормативното основание, на база на което се събират/администрират отделните видове приходи.

В случай че ПРБ администрира приходи, които не са посочени в таблицата, но представляват значителна част от бюджета (пример: приходи от концесии), то ПРБ следва да ги включи на отделен ред в таблицата.

При попълване на цифровата информация в отделните приложения всички числа следва да бъдат посочени в хил. евро до един знак след десетичната запетая.

Приходите, на които Агенцията за ядрено регулиране (АЯР) е администратор, са приходи от такси за издаване на лицензии и разрешения по реда на Закона за безопасно използване на ядрената енергия (ЗБИЯЕ) и Тарифата за таксите, събирани от АЯР по ЗБИЯЕ. С Постановление № 209 от 13 октомври 2025г. на Министерски съвет е приета нова Тарифа за таксите, събирани от Агенцията за ядрено регулиране по Закона за безопасно използване на ядрената енергия (Тарифа).

За ядрените съоръжения и обектите с източници на йонизиращи лъчения (ИЙЛ) в експлоатация се заплащат годишни лицензионни такси за контрол, които остават постоянни за периода на бюджетната прогноза, при условие че не бъдат въведени в експлоатация нови съоръжения. С приемането на нова Тарифа, на приходите от тези постоянни годишни такси се увеличават спрямо 2025 г. с 2 556. 6 хил. евро годишно.

За ядрените съоръжения и обектите с източници на йонизиращи лъчения (ИЙЛ) се събират и такси за издаване на лицензии и разрешения - тези приходи са от еднократни такси при издаването на съответните лицензии и разрешения и са в зависимост от изпълняваните от заявителите дейности. При съставяне на бюджета за 2026 г. и актуализираната бюджетна прогноза за 2027-2028 г. са отчетени доколкото са известни планираните дейности на лицензиантите. Във връзка с решенията по изграждане на нова ядрена мощност - 7 и 8 блок на АЕЦ Козлодуй, размерът на приходите от такси за периода 2026 – 2028 г. може да се увеличи над планирания. С приемането новата Тарифа и във връзка с доколкото са известни планираните дейности на лицензиантите, може да се очаква увеличение на приходите от таксите със случаен характер с 1 022. 6 хил. евро годишно. Тъй като увеличението на тези такси изцяло зависи от дейностите и решенията на лицензиантите, предлагаме в централния бюджет да бъдат предвидени 1 022.6 хил. евро приходи от такси.

Описание на разходите

Код*	ОБЛАСТИ НА ПОЛИТИКИ/ФУНКЦИОНАЛНИ ОБЛАСТИ И БЮДЖЕТНИ ПРОГРАМИ (Отчет 2023 г.) (в хил. евро)	Консолидирани разходи			Ведомствени разходи			Администрирани разходи		
		Общо разходи	По бюджета на ПРБ	По други бюджети и сметки за средства от ЕС	Общо ведомствени	По бюджета на ПРБ	По други бюджети и сметки за средства от ЕС	Общо администрирани	По бюджета на ПРБ	По други бюджети и сметки за средства от ЕС
4600.00.00	Общо разходи	3 867,9	3 867,9	0	3 517,6	3 517,6	0	350,3	350,3	0
4600.01.00	Функционална област „Регулация на ядрената безопасност и радиационната защита на Република България“	3 867,9	3 867,9	0	3 517,6	3 517,6	0	350,3	350,3	0
4600.01.01	Бюджетна програма „Регулиране и контрол на ядрената безопасност и радиационната защита на Република България“	3 867,9	3 867,9	0	3 517,6	3 517,6		350,3	350,3	

*Класификационен код съгласно РМС № 780 от 2023 г.

Забележка: Отчетните данни за 2023 г. следва да са съотнесени към действащата класификация съгласно РМС № 780 от 2023 г. с оглед проследяване на промените и тенденциите при изпълнението на съответната бюджетна програма.

Само в случай, че за отчетния период са извършвани разходи по области на политики/функционални области и бюджетни програми, които не могат да бъдат съотнесени към областите на политики/функционалните области и бюджетните програми съгласно РМС № 780 от 2023 г. (например при структурни и функционални промени, засягащи бюджетните организации, когато техни функции и дейността са излезли от системата на ПРБ), то тогава се посочват и области на политики/функционални области и бюджетни програми, утвърдени с действащата класификация за отчетния период.

Код*	ОБЛАСТИ НА ПОЛИТИКИ/ФУНКЦИОНАЛНИ ОБЛАСТИ И БЮДЖЕТНИ ПРОГРАМИ (Отчет 2024 г.) (в хил. евро)	Консолидирани разходи			Ведомствени разходи			Администрирани разходи		
		Общо разходи	По бюджета на ПРБ	По други бюджети и сметки за средства от ЕС	Общо ведомствени	По бюджета на ПРБ	По други бюджети и сметки за средства от ЕС	Общо администрирани	По бюджета на ПРБ	По други бюджети и сметки за средства от ЕС
4600.00.00	Общо разходи	4 268,1	4 268,1	0	3 866,2	3 866,2	0	401,9	401,9	0
4600.01.00	Функционална област „Регулация на ядрената безопасност и радиационната защита на Република България“	4 268,1	4 268,1	0	3 866,2	3 866,2	0	401,9	401,9	0
4600.01.01	Бюджетна програма „Регулиране и контрол на ядрената безопасност и радиационната защита на Република България“	4 268,1	4 268,1	0	3 866,2	3 866,2		401,9	401,9	

*Класификационен код съгласно РМС № 780 от 2023 г.

Код*	ОБЛАСТИ НА ПОЛИТИКИ/ФУНКЦИОНАЛНИ ОБЛАСТИ И БЮДЖЕТНИ ПРОГРАМИ (Закон за 2025 г.) (в хил. евро)	Консолидирани разходи			Ведомствени разходи			Администрирани разходи		
		Общо разходи	По бюджета на ПРБ	По други бюджети и сметки за средства от ЕС	Общо ведомствени	По бюджета на ПРБ	По други бюджети и сметки за средства от ЕС	Общо администрирани	По бюджета на ПРБ	По други бюджети и сметки за средства от ЕС
4600.00.00	Общо разходи	5 236,0	5 236,0	0	4 904,7	4 904,7	0	331,3	331,3	0
4600.01.00	Функционална област „Регулация на ядрената безопасност и радиационната защита на Република България“	5 236,0	5 236,0	0	4 904,7	4 904,7	0	331,3	331,3	0
4600.01.01	Бюджетна програма „Регулиране и контрол на ядрената безопасност и радиационната защита на Република България“	5 236,0	5 236,0	0	4 904,7	4 904,7		331,3	331,3	

*Класификационен код съгласно РМС № 780 от 2023 г.

Код*	ОБЛАСТИ НА ПОЛИТИКИ/ФУНКЦИОНАЛНИ ОБЛАСТИ И БЮДЖЕТНИ ПРОГРАМИ (Бюджет за 2026 г.) (в хил. евро)	Консолидирани разходи			Ведомствени разходи			Администрирани разходи		
		Общо разходи	По бюджета на ПРБ	По други бюджети и сметки за средства от ЕС	Общо ведомствени	По бюджета на ПРБ	По други бюджети и сметки за средства от ЕС	Общо администрирани	По бюджета на ПРБ	По други бюджети и сметки за средства от ЕС
4600.00.00	Общо разходи	8 256,3	7 233,7	1 022,6	7 878,0	6 855,4	1 022,6	378,3	378,3	0
4600.01.00	Функционална област „Регулация на ядрената безопасност и радиационната защита на Република България“	8 256,3	7 233,7	1 022,6	7 878,0	6 855,4	1 022,6	378,3	378,3	0
4600.01.01	Бюджетна програма „Регулиране и контрол на ядрената безопасност и радиационната защита на Република България“	8 256,3	7 233,7	1 022,6	7 878,0	6 855,4	1 022,6	378,3	378,3	0

*Класификационен код съгласно РМС № 780 от 2023 г.

Код*	ОБЛАСТИ НА ПОЛИТИКИ/ФУНКЦИОНАЛНИ ОБЛАСТИ И БЮДЖЕТНИ ПРОГРАМИ (Прогноза за 2027 г.) (в хил. евро)	Консолидирани разходи			Ведомствени разходи			Администрирани разходи		
		Общо разходи	По бюджета на ПРБ	По други бюджети и сметки за средства от ЕС	Общо ведомствени	По бюджета на ПРБ	По други бюджети и сметки за средства от ЕС	Общо администрирани	По бюджета на ПРБ	По други бюджети и сметки за средства от ЕС
4600.00.00	Общо разходи	8 527,2	7 504,6	1 022,6	8 148,9	7 126,3	1 022,6	378,3	378,3	0
4600.01.00	Функционална област „Регулация на ядрената безопасност и радиационната защита на Република България“	8 527,2	7 504,6	1 022,6	8 148,9	7 126,3	1 022,6	378,3	378,3	0
4600.01.01	Бюджетна програма „Регулиране и контрол на ядрената безопасност и радиационната защита на Република България“	8 527,2	7 504,6	1 022,6	8 148,9	7 126,3	1 022,6	378,3	378,3	0

*Класификационен код съгласно РМС № 780 от 2023 г.

Код*	ОБЛАСТИ НА ПОЛИТИКИ/ФУНКЦИОНАЛНИ ОБЛАСТИ И БЮДЖЕТНИ ПРОГРАМИ (Прогноза за 2028 г.) (в хил. евро)	Консолидирани разходи			Ведомствени разходи			Администрирани разходи		
		Общо разходи	По бюджета на ПРБ	По други бюджети и сметки за средства от ЕС	Общо ведомствени	По бюджета на ПРБ	По други бюджети и сметки за средства от ЕС	Общо администрирани	По бюджета на ПРБ	По други бюджети и сметки за средства от ЕС
4600.00.00	Общо разходи	8 527,2	7 504,6	1 022,6	8 148,9	7126,3	1 022,6	378,3	378,3	0
4600.01.00	Функционална област „Регулация на ядрената безопасност и радиационната защита на Република България“	8 527,2	7 504,6	1 022,6	8 148,9	7 126,3	1 022,6	378,3	378,3	0
4600.01.01	Бюджетна програма „Регулиране и контрол на ядрената безопасност и радиационната защита на Република България“	8 527,2	7 504,6	1 022,6	8 148,9	7 126,3	1 022,6	378,3	378,3	0

*Класификационен код съгласно РМС № 780 от 2023 г.

Описание на финансирането на консолидираните разходи

Финансиране на консолидираните разходи, обхванати в програмния бюджет (хил. евро)	Бюджет 2026 г.	Прогноза 2027 г.	Прогноза 2028 г.
Общо консолидирани разходи:	8 256,3	8 527,2	8 527,2
Общо разчетено финансиране:	8 256,3	8 527,2	8 527,2
<i>Бюджет на ПРБ</i>	7 233,7	7 504,6	7 504,6
<i>Други бюджети и сметки за средства от ЕС, в т.ч. от:</i>	1 022,6	1 022,6	1 022,6
• Централен бюджет, в т.ч.:	1 022,6	1 022,6	1 022,6
Държавни инвестиционни заеми			
Капиталови разходи по Национална инвестиционна програма			
• Сметки за средства от Европейския съюз (СЕС на НФ и наДФЗ)			
• Други програми и инициативи, по които Република България е страна-партньор, за които се прилага режимът на сметките за средства от Европейския съюз			
• Други програми и други донори по бюджета на ПРБ			
• Други бюджетни организации, включени в консолидираната фискална програма			
• Други (в т.ч. и предоставените трансфери с положителен знак)			

V. ОПИСАНИЕ НА БЮДЖЕТНИТЕ ПРОГРАМИ И РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ ПО ВЕДОМСТВЕНИ И АДМИНИСТРИРАНИ РАЗХОДИ

4600.01.01 БЮДЖЕТНА ПРОГРАМА „РЕГУЛИРАНЕ И КОНТРОЛ НА ЯДРЕНАТА БЕЗОПАСНОСТ И РАДИАЦИОННАТА ЗАЩИТА НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ ”

(класификационен код и наименование на бюджетната програма)

Цели на бюджетната програма

Целите на бюджетната програма за периода 2026-2028 година произтичат от дейностите на Агенцията за ядрено регулиране и от определените стратегически цели. Като основни за периода могат да бъдат определени следните цели:

1. Развитие на нормативната уредба по безопасно използване на ядрената енергия.
2. Поддържане на публични регистри на ползвателите на административни услуги, предоставяни от АЯР
3. Осигуряване спазването на нормативните изисквания, условията на издадените лицензи и разрешения и прилагане на добри практики.

Целеви стойности по показателите за изпълнение

ПОКАЗАТЕЛИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ		Целева стойност			
4600.01.01 Бюджетна програма „Регулиране и контрол на ядрената безопасност и радиационната защита на Република България“ (класификационен код и наименование на бюджетната програма)					
Показатели за изпълнение	Мерна единица	Бюджет 2026 г.	Прогноза 2027 г.	Прогноза 2028 г.	
По цел 1 „Развитие на нормативната уредба по безопасно използване на ядрената енергия“ – показател – разработени проекти за изменение и допълнение на нормативни актове и регулиращи ръководства по прилагането им	брой	2	3	3	
2 По цел 2 „Поддържане на публични регистри на ползвателите на административни услуги, предоставяни от АЯР“ – показател – поддържане в актуално състояние на публичните регистри	брой	9	9	9	
По цел 3 „Осигуряване спазването на нормативните изисквания, условията на издадените лицензи и разрешения и прилагане на добри практики“ – показател – Осъществени инспекции на обекти	брой	87	90	90	

Външни фактори, които могат да оказат въздействие върху постигането на целите на програмата

Недостатъчен размер на финансовия ресурс за текущи и капиталови разходи при утвърждаване на бюджета на АЯР от Народното събрание;

- По-ниските възнаграждения на персонала в сравнение с други регулаторни органи и с обектите, които Агенцията лицензира и контролира, което води до загуба на обучени висококвалифицирани експерти малък брой кандидати за обявяваните конкурси и недостиг на достатъчен брой служители за изпълнение на поставените цели.

Информация за наличността и качеството на данните

Показателите за изпълнение на заложените основни цели са на база 2025 година –утвърден план за инспекционната дейност на АЯР за 2026 г., годишни цели и очаквания за периода 2026-2028 г. Ползвани са данни от Системата за електронни услуги на АЯР и от публичните регистри.

Предоставяни по програмата продукти/услуги (ведомствени разходни параграфи)

1. Издаване на лицензи и разрешения

В съответствие със ЗБИЯЕ са въведени 5 режима:

- издаване на лицензи;
- издаване на разрешения;
- издаване на удостоверения за регистрация;
- издаване на удостоверения за правоспособност;
- уведомление за дейности по чл. 56, ал. 2 от ЗБИЯЕ.

Разграничителният критерий между издаването на лицензи и на разрешения е свързан с предмета на правно регулиране: разрешение се издава за еднократна дейност в конкретен случай (например разрешение за извеждане от експлоатация на обект с радиоактивни вещества), лицензия се издава

за многократно повтаряща се дейност, която се извършва по време на срока на валидност на лицензията (например лицензия за експлоатация на ядрено съоръжение).

Редът за издаване на лицензии за дейностите по чл. 15, ал. 3, точки 1, 2, 3, 5, 7, 8 и 9 от ЗБИЯЕ и разрешения за дейностите по чл. 15, ал. 4, точки 1, 2, 3, 4, 5, 7, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17 и 18 от ЗБИЯЕ е регламентиран в Наредбата за реда за издаване на лицензии и разрешения за безопасно използване на ядрената енергия и в Наредбата за условията и реда за придобиване на професионална квалификация и за реда за издаване на лицензии за специализирано обучение и на удостоверения за правоспособност за използване на ядрената енергия.

2. Оценки и анализи на безопасността и експертизи

Решението за издаване, изменение, подновяване, прекратяване и отнемане на лицензии и разрешения по ЗБИЯЕ се взима на основата на резултатите от извършен регулаторен преглед и оценка за съответствие с изискванията за безопасност. Изискванията, нормите и критериите за ядрена безопасност и радиационна защита са определени с наредбите по чл. 26, ал. 2 от ЗБИЯЕ, разработва се и система от регулиращи ръководства по прилагането им. В случаите, когато представените документи съдържат информация, за оценката на която се изискват специални знания, умения или технически средства, председателят на АЯР може да възложи прегледа и оценката на тези документи на външни консултанти (експертни инженерингови организации).

Редът за извършване на преглед и оценка на безопасността е определен с вътрешните правила на АЯР, описващи практическите стъпки за изпълнение. В процеса на оценката, при възникнала необходимост и по решение на председателя на агенцията, може допълнително да се извърши:

- инспекция на площадката на съоръжението, обект на заявената дейност;
- използване на външни консултанти (експертизи по договор);
- подпомагане на процеса на взимане на решение от консултативните съвети.

Във връзка с решенията за изграждане на 7-ми и 8-ми блок на площадката на АЕЦ Козлодуй, през целия период на бюджетната прогноза се очаква да е необходимо да се ползва външна експертна помощ, свързана с отделните лицензионни етапи от изграждането на блокове 7 и 8 на АЕЦ „Козлодуй“.

Във връзка с приет предварителен индикативен график за изграждане на 7-и блок на АЕЦ „Козлодуй“ с технология AP 1000 (решение от 18/12/2023 г. на Народното събрание), в средата на 2026 г. Агенцията за ядрено регулиране планира да сключи договор по реда на Закона за обществените поръчки (ЗОП) с организация за техническа поддръжка за услуга по разширяване на капацитета и експертизата на АЯР в процеса на изграждането и въвеждането в експлоатация на новите мощности, както и за консултиране на регулаторните решения, които ще бъдат взети в процеса на регулаторен преглед на проекта.

След като страната вече е поела по пътя на диверсификация на ядреното гориво за АЕЦ „Козлодуй“, е от съществено значение решенията на АЯР да стъпват на безспорно доказана безопасност. В тази връзка се очаква да възникне необходимост от външна помощ за експертиза на част от представените отчети за анализ на безопасността на нов тип ядрено гориво за блок 6 на АЕЦ „Козлодуй“.

Във връзка с проявен интерес към малките модулни реактори /ММР/ и необходимостта от подготовка за лицензирането им, през 2027г. се очаква да възникне необходимост от възлагане на експертиза на Предварителен отчет за анализ на безопасността, във връзка с лицензиране на площадка за разполагане на малък модулен реактор (ММР). Целта на експертизата е подпомагане

на АЯР при регулиращия преглед на документите, обосноваващи безопасността на избраната площадка за разполагане на ММР.

С цел осигуряване на необходимото финансиране при необходимост от външна експертна помощ, в бюджет за 2026 г. и прогнозата за 2027-2028 г. са предвидени в централния бюджет разходи в размер на 1 022,6 хил. евро, осигурени от очакваните приходи от такси.

3. Периодични оценки и анализи

Текуща (периодична) проверка и оценка на спазването на изискванията за ядрена безопасност и радиационна защита и за изпълнение на условията на издадените лицензии и разрешения се извършва чрез преглед и оценка на отчетите на лицензианта/ притежателя на разрешение за експлоатационни параметри и показатели, за експлоатационни събития и чрез инспекции на място за установяване на съответствието с изискванията за безопасна експлоатация. В АЯР се преглеждат и оценяват представяните от лицензианта/притежателя на разрешение отчети, отнасящи се за:

- изпълнение на специфични условия на лицензиите, напр. програми, резултати от анализи или изпитвания, инспекции на компоненти, ремонт;
- анализ на експлоатационни събития;
- месечни, тримесечни, годишни периодични отчети;
- изпълнение на принудителни мерки и предписания на инспекторите по контрола.

4. Инспекционна дейност

При планиране на инспекционните дейности се отчитат експлоатационните състояния на ядрените съоръжения и обектите с ИЙЛ, резултатите от предишния контрол и планираните модификации, т.е. осигурява се обвързване с планираните дейности на операторите.

Изпълнението на действащите нормативни актове по ядрена безопасност и радиационна защита и условията на издадените от председателя на АЯР разрешения се гарантира със санкции (имуществени санкции и глоби) и принудителни административни мерки, налагани от председателя на АЯР. За извършени нарушения на нормативни актове се издават актове за установяване на нарушенията и наказателни постановления.

За предотвратяване и преустановяване на административните нарушения, както и за предотвратяване и отстраняване на последиците от тях, председателят на агенцията налага принудителни административни мерки.

5. Международни дейности

АЯР е органът, представляващ Република България в международен план в областта на регулирането на мирното използване на ядрената енергия. Агенцията използва ефективно международното сътрудничество като инструмент за усъвършенстване на дейността си като регулиращ орган по ядрена безопасност и радиационна защита, за повишаване на безопасността на експлоатация на ядрените съоръжения, за обучение и повишаване квалификацията и културата на безопасност на българските специалисти, за внедряване на ядрени технологии и др. АЯР осъществява сътрудничество с регулиращи органи от други държави, както и с международните организации, с цел повишаване на равнището на ядрената и радиационна безопасност в регионален и световен мащаб.

Република България е една от учредителките на Международната агенция по атомна енергия (МААЕ), Виена и Обединения институт за ядрени изследвания (ОИЯИ) – Дубна. АЯР реализира членството на България и в двете организации.

От 01.01.2021 година Република България е членка и в Агенцията за Ядрена Енергия към ОИСР и АЯР участва в различни работни групи и мероприятия по линия на съвместното сътрудничество.

АЯР участва в работата на Асоциацията на западноевропейските ядрени регулатори (WENRA) от 2003 г. и на Асоциацията на европейските органи по радиационна защита (HERCA) от основаването ѝ през 2007 г. Работните програми и на двете асоциации са насочени към хармонизиране на изискванията за ядрена безопасност и радиационна защита в страните членки и решаване на значими регулаторни проблеми от общ интерес. От 2007 г. България участва и в Групата на европейските регулатори по ядрена безопасност (ENSREG).

В периода 2026-2028 год. приоритетни за дейността на АЯР са прегледите на националните доклади на страните по Конвенцията за ядрена безопасност и Единната конвенция за безопасност при управление на отработено гориво и за безопасност при управление на радиоактивни отпадъци.

За отстояване на националните интереси и поддържане на високия авторитет на страната в ядрената област е необходимо активното ни участие в комитетите и работните групи към различните международни организации.

Организационни структури, участващи в програмата

Администрацията на Агенцията е организирана в една главна дирекция и четири дирекции, разпределени в обща и специализирана администрация. Специализираната администрация на агенцията подпомага и осигурява осъществяването на правомощията на Председателя на Агенцията по ЗБИЯЕ и е организирана в следните дирекции:

- Главна дирекция “Ядрена безопасността”;
- Дирекция “Анализи и оценки на безопасността”;
- Дирекция “Радиационна защита”;
- Дирекция “Международно сътрудничество”.

В състава на главна дирекция “Ядрена безопасността” се включва териториалното звено в Козлодуй, което осъществява ежедневен контрол на ядрената безопасност и радиационна защита на АЕЦ Козлодуй.

Инспекторите в главната дирекция изпълняват дейности, свързани с контрол и регулиране на ядрени съоръжения и ядрен материал.

Инспекторите на дирекция “Анализи и оценки на безопасността” изпълняват дейностите, свързани с прегледа и оценката на представената документация за издаване на лицензии или разрешения за извършване на дейности с ядрени съоръжения, включително за извършване на промени в конструкции, системи и компоненти (КСК), важни за безопасността на ядрените съоръжения, както и преглед на документи, удостоверяващи изпълнението на условията на издадени лицензии и разрешения.

Инспекторите на дирекция “Радиационна защита” изпълняват дейностите, свързани с контрол и регулиране на дейностите с източници на йонизиращи лъчения и управление на радиоактивни отпадъци и извеждане от експлоатация на ядрени съоръжения, както и по отношение на квалификацията и правоспособността на персонала в ядрени съоръжения и обекти с източници на йонизиращи лъчения.

Експертите на дирекция “Международно сътрудничество” изпълняват дейности, свързани с международните ангажименти на Република България и на Агенцията.

Отговорност за изпълнението на програмата

Държавното регулиране на безопасното използване на ядрената енергия и йонизиращите лъчения и на безопасното управление на радиоактивните отпадъци и отработеното гориво се осъществява от председателя на Агенцията за ядрено регулиране, който е независим специализиран орган на изпълнителната власт и има компетентност, определена със закон.

Бюджетна прогноза по ведомствени и администрирани разходни параграфи на програмата (в хил. евро)

№	4600.00.00 Бюджетна програма „Регулиране и контрол на ядрената безопасност и радиационната защита на Република България ” (класификационен код и наименование на бюджетната програма)	Отчет 2023	Отчет 2024	Закон 2025 г.	Бюджет 2026 г.	Прогноза 2027 г.	Прогноза 2028 г.
	1	2	3	4	5	7	8
I.	Общо ведомствени разходи:	3 517.6	3 866.2	4 904.7	7 878.0	8 148.9	8 148.9
	Персонал	2 199.6	2 545.8	3 358.8	4 751.7	4 688.9	4 688.9
	Издръжка	1 112.9	1 306.8	1 462.8	3 085.5	3 385.3	3 385.3
	Капиталови разходи	205.1	13.6	83.1	40.8	74.7	74.7
1	Ведомствени разходи по бюджета на ПРБ:	3 517.6	3 866.2	4 904.7	6 855.4	7 126.3	7 126.3
	Персонал	3 517.6	3 866.2	3 358.8	4 751.7	4 688.9	4 688.9
	Издръжка	2 199.6	2 545.8	1 462.8	2 062.9	2 362.7	2 362.7
	Капиталови разходи	1 112.9	1 306.8	83.1	40.8	74.7	74.7
2	Ведомствени разходи по други бюджети и сметки за средства от ЕС	0.0	0.0	0.0	1 022.6	1 022.6	1 022.6
	Персонал	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
	Издръжка	0.0	0.0	0.0	1 022.6	1 022.6	1 022.6
	Капиталови разходи	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
II.	Администрирани разходни параграфи по бюджета на ПРБ**	350.3	401.9	331.3	378.3	378.3	378.3
	1. Членски внос на Република България в Международната агенция за атомна енергия /параграф 46-00/	350.3	401.9	331.3	378.3	378.3	378.3
III.	Администрирани разходни параграфи по други бюджети и сметки за средства от ЕС**	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
	1. наименование на администриран разходен параграф (характер и/или нормативно основание за предоставянето/разходването на бюджетни средства) + вид разход (§ от ЕБК)	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
	Общо администрирани разходи (II.+III.):	350.3	401.9	331.3	378.3	378.3	378.3
	Общо разходи по бюджета (I.I+II.):	3 867.9	4 268.1	5 236.0	7 233.7	7 504.6	7 504.6
	Общо разходи (I.+II.+III.):	3 867.9	4 268.1	5 236.0	8 256.3	8 527.2	8 527.2
	Численост на щатния персонал						
	Численост на извънщатния персонал						

*

Л